

Faşizme Karşı Mücadele Bolşevizm'e Karşı Mücadele İle Başlar

Otto Rühle

1939

İçindekiler

Tanıtıcı Not	Alfredo M. Bonanno	3
I.		5
II.		7
III.		9
IV.		11
V.		12
VI.		15
VII.		16

Tanıtıcı Not Alfredo M. Bonanno

Faşizmin trajik tarihi, modern demokratik Devletin içinde en son noktasına erişerek, şimdi usulüne uygun gelişmesinin tüm rotasını yürümüş oldu, Rühle'nin makalesi bizim için seve seve anlaşılır oldu. Makale 30'ların sonunda yazılmıştı ve aynı zamanda hem Bolşevizm'e hem de Faşizme karşı mücadeleye ithaf edilmişti.

Şimdiki kapitalizmin gerçek hakimiyeti, Güncel faşizme (demokrasi olarak kamufle edilmiş) platform sağlayan otoriter tasarımları gösteriyor ve bu güncel Bolşevizmler (proletaryanın diktatörlüğü olarak kamufle edilmiş) açıkça benzer var olurlar.

Daha açık olmak için şunu söyleyebiliriz, gerçek bir iktidar için kurallara uygun (demirden) otorite dökümü yaparak, kapitalist proje mutlak kontrol yolunda gelişiyor. Bu kontrole, her ikisi de aynı noktaya varsa da iki farklı biçimde ulaşılabilir. a) Demokratik bir yolla, Dış ilişkilerdeki karar almanın merkezsizleşmesi temeline dayanan, merkezileşmiş bir iktidarı yeniden yapılandırma, batı demokrasileri olarak anılanlarda geliştiği gibi; b) Bir Devlet kapitalizmi olarak, örtülü ideolojik bir sömürülmenin düzenlenmesi ve komünist parti tarafından doğrudan kontrol: tüm komünist devletler olarak anılanlarda bir derecede ya da diğer biçimde olanlar gibi.

Eğer her iki yolu da değerlendirirsek ve sömürücülerin kendi amaçlarına ulaşmak için yapabilecekleri ne kaldığını göz önünde tutarsak, açıkça Batı demokrasilerinin mutlak kontrol yolundaki her iki yoldan daha gelişmiş olanı olduğunu söyleyebiliriz, totaliter "komünist" rejimler değil. Buna rağmen mutlak kontrole yönelik seçilmiş olan en çabuk yolda (Devlet aygıtının tamamıyla kontrolü ve ideolojisinde) ikinci seçilen en az stabil olanı ve aynı zamanda en tehlikeli olan yol (onlar için). Bu rejimler, sadece belirli bir marjinalleştirilmiş azınlığın değil (batı demokrasilerindeki meselenin olduğu gibi), fakat sömürülmüş büyük kitlelerin ilgili olduğu muazzam ayaklanma potansiyelinin üzerinde oturuyorlar. Diğer taraftan, batı demokrasileri -çok fazla kendi marifetleriyle değil ama kapitalist yarışma mekanizması dolayısıyla- kendilerini baskının daha incelikli olması gerekliliğiyle yüzleşmiş buldular ve bu yüzden bugünkü gerçek faşizmi karakterize eden kontrol biçimini daha dikkatli ve zekice gerçekleştirebildiler.

Yukarıda bahsedilen devlet modelleri, “proletarya diktatörlüğünün” ülkelerinin faşizmlerinin “batı demokrasisi” ülkelerinin faşizminden öğrenmek zorunda olduğunu anlamak içindi. İlk olarak, baskı sadece muhaliflere değil, ama aynı zamanda birçok nedenden ötürü onaylamayan ya da basitçe onaylama belirtileri göstermeyen geniş katmanlardaki işçilere ve köylülere de, parti aygıtının otoritesiyle darbe indiriyor. Toplama kamp-ları sadece suçlu muamelesi yapılan küçük muhalifler için değil ama halkın geniş tabakalarını tutmak için de planlandılar. Batı’da “farklı” olarak görülenler, özel cezaevlerinin suçlulaştırılmış bir azınlığı seçmesiyle -örneğin İtalya’da- konsensüs mekanizması yoluyla, büyük sömürülen kitlelerden koparıldılar, ve, sosyal cemiyetten ayrıldılar. Batı demokrasisi modern faşizminin karakteristiğinde bu var: kendi kendine, herkesi “katılımcı” yapmak isteyen bir iktidar yapısı olarak ortaya çıkıyor ve hiç kimseyi dışlamak istemeyen, ama sadece, kontrolün bütünlüklü gelişmesinin ekonomiyi ve politik etiketleri mükemmelleştireceği görüşünde, kontrolün tüm ekonomik iktidarının merkezini, politik iktidarın merkeziyle birlikte koordine edebilecek, sınırlı bir azınlığın ellerinde kalacağı koşullarda. “Komünist” Devletlerin faşizmi açıkça kendisini daha geride sunuyor, birisinin farklı şekilde düşünmesini belirleyebilecek ideolojinin kitlesel kullanımında daha az zeki. Bununla birlikte, basitçe, baskının kesin bir biçimdeki gösteri aşamasının (Lenin’in, Mao’nun vs. dev resimleri, batı koşullarında kesinlikle düşünülemez) ne kadar karmaşık oldukları önemli değil, her zaman faşizmin kızıl bir biçimini temsil ediyorlar (Çin’in kültürel devrimini düşünüyoruz), temelde Nuremberg’un görkemli Nazi geçit törenlerinden çok farklı değil, ya da diğer Palazzo Venezia(Mussoli’nin balkonundan konuşmalar yaptığı saray) soytarısının kasılmalarından.

Faşizmin Çin ve Rus modellerinin şimdi ilerlemeci “açık”, tipik batı demokrasilerine doğru yöneldiği söylenebilir, partinin en üst mercileri bile, sömürülen kitleler üzerinde olağanüstü ideolojinin bir sonsuz geniş getirilmesinin kullanılmasıyla usule uygun bir hakimiyeti sağlamanın zorluklarını anlamaya başlıyorlar. Belki, faşizmin daha akılcı biçimlere ulaşmasına başlıca engellerden birisi, dünyanın politik-askeri iki iktidar bloğuna bölünmüşlüğü, fakat bu meseleyi değiştirmiyor, örneğin Çin’in güncel “özgürleşmesi”, -bu seviyedeki üretim ve tüketicilikte başka hiçbir şeye değilse bile, Amerikan modelinin nüfuz etmesine izin verdi.

Rühle’nin bu kısa ve öz makalesi bu yüzden onun ilişkisini sağlıyor. Zamanının hararetinde yazılmış, ve şaşırtıcı bir biçimde, o zaman, son derece karmaşık ve anlaşılması güç bu ilişkileri anlıyor. Faşizme karşı

m¼cadele Bolşevizm'e karşı m¼cadeleyle başlar. Bug¼n aynı şekilde tekrar ediyoruz: karmaşık faşizme karşı m¼cadele daha basit ve bu y¼zden anlaşılabilir çeşitlerine karşı m¼cadeleyle başlar. Hatta, Kom¼nist olarak isimlendirilenler gibi Devlet biçimlerinin faşist doğalarına girerek, kendisini hangi biçimde kuruyor olursa olsun, tek ç¼z¼m¼n iktidarın şimdiden ve kesin yok edilmesi olduğunu anladık. M¼dahalenin anarşist biçiminin, gerçeklikte faşizme karşı m¼cadeleyi doğru bir yönelimde yapabilecek biricikliğiyle bunu doğruluyoruz.

Alfredo M. Bonanno

27 Mayıs 1981

I.

Rusya yeni totaliter devletlerin en ön¼ne yerleştirilmek zorunda. Yeni Devlet prensibini uygulayan ilk devletti. Uygulanmasında en çok mesafe kaydetmişti. Anayasal bir diktatörl¼ğ¼ politik ve yönetsel terör sisteminin de dâhil olmasıyla birlikte ilk uygulayandı. Mutlak Devletin tüm özelliklerini adapte ederek, bu y¼zden Demokratik Devlet Sistemi'ni fesh ederek diktatöryel bir yönetime zorlanmış diğerk ülkeler için bir modele dön¼şt¼. Rusya faşizm için örnekti.

Bu noktaya hiçbir kaza yol açmadı, ne de tarihin kötü bir şakas. Burada sistemlerin kopyalanması görün¼rde değil ama gerçek. Her şey, farklı derecelerdeki tarihsel ve politik gelişmeye uygulanmış aynı prensiplerin sonuçları ve ifadeleriyle başa çıkmak zorunda olduğumuza işaret ediyor. "Kom¼nist" parti hoşlansa da hoşlanmasa da, sorun aynı kalıyor: Devlet düzeni ve Rusya'daki yönetim, İtalya'daki ve Almanya'dakinden ayırt edilemez. Öz¼nde aynılar. Birisi kızıldan, karadan, ya da kahverengi "Sovyet Devleti"nden, kızıl, kara, ya da kahverengi faşizm gibi bahsedebilir. Bu ülkeler arasında belirli ideolojik farklılıklar olmasına rağmen, ideoloji Hiçbir zaman birincil önemde değil. Ayrıca, İdeolojiler değişebilir ve bu gibi değişimler Devlet Aygıtı'nın işlevlerine ve karakterine zorunlu olarak yansımazlar. Dahası, Almanya'da ve İtalya'da özel m¼lkiyetin hala var olması, sadece ikincil önemdeki bir değişiklik. Yalnızca özel m¼lkiyetin ortadan kaldırılması sosyalizmi garantilemiyor. Özel m¼lkiyet kapitalizm içinde de ortadan kaldırılabilir. Sosyalist bir toplumu esas belirleyen şey, üretim araçlarındaki özel m¼lkiyetin ortadan kaldırılmasıyla birlikte,

işçilerin kendi emeklerinin ürünleri üzerindeki kontrolü ve ücretlilik sisteminin sona ermesidir. Bu her iki başarı, İtalya’da ve Almanya’daki gibi Rusya’da yerine getirmedir. Düşünen bir işçi faşizmin ne olduğunu biliyor ve onunla savaşıyor, ama Rusya’nın selamladığı gibi, o sadece sıklıkla sosyalistçe doğası olduğu mitini kabul etmeye istekli. Bu aldatılma faşizmle toptan ve kararlı bir kopuşu engelliyor, çünkü o (İşçilerin sosyalist doğası olduğu miti) -Almanya’da ve İtalya’da olduğu gibi- özdeş bir Devlet ve Hükümet sistemine yol açan, gerekçelere, önkoşullara, ve Rusya’da olan koşullara karşı, ilkesel direnişi engelliyor. Bu yüzden Rus miti karşıdevrimin ideolojik bir silahına dönüşüyor.

Bazıları, Rusya’nın diğer ülkelerden sosyalizme bir adım daha yakın olduğunu sanmalarına rağmen, bu “Sovyet Devlet”inin Uluslar arası proletaryaya sınıf mücadelesi amaçlarına daha yakın olması için yardım ettiği anlamına gelmiyor. Aksine, Rusya kendisini Sosyalist bir Devlet olarak tanımlayarak, dünya işçilerinin gözlerini boyuyor ve aldatıyor.

İnsanlık için iki efendiye hizmet etmek mümkün değil. Totaliter bir devlet bile böyle bir şeyi yapamaz. Eğer faşizm kapitalistçe ve emperyalistçe çıkarlara hizmet ediyorsa, işçilerin ihtiyaçlarına hizmet edemez. Eğer, buna karşı, görünen birbirine karşı olan iki sınıf aynı devlet sisteminin tarafındaysa, ciddi bir şekilde bir şeyler yanlış olmak zorunda. Bir ya da diğer sınıf hata yapıyor olmak zorunda. Hiç kimse sorunun sadece bir türü olduğunu ve bu aynı politik biçimlerde olmasına rağmen, içeriğinin geniş çeşitli olabileceğini, bu yüzden gerçekten önemli olmadığını söyleyememeli. Bu kendi kendine kuruntu yapmak olurdu. Marksistler için böyle şeyler gerçekleşmez. Onlar için biçim ve içerik birbirine uygundur ve ayrılamazlar. Şimdi, eğer Sovyet Devleti faşizm için bir model olarak hizmet veriyorsa, aynı zamanda faşizmin genel yapısal ve işlevsel unsurlarını da içermek zorunda. Ne olduklarını belirlemek için Leninizm tarafından kurulmuş, Bolşevizm’in Rus koşullarına uygulanması olan, “Sovyet Sistemi”ne geri dönmek zorundayız. Ve eğer Bolşevizm ve Faşizm arasında bir özdeşlik kurulabilirse, sonrasında proletarya hem faşizme karşı mücadele ederken hem de Rus “Sovyet Sistemi”ni savunamaz. Onun yerine, Faşizme karşı mücadele Bolşevizm’e karşı mücadeleyle başlamak zorundadır.

II.

Başından beri, Lenin için Bolşevizm tamamıyla bir Rus fenomeni idi. Uzun yıllar politik aktiviteleri boyunca, diğer ülkelerdeki mücadele biçimlerine Bolşevik sistemi uygulamayı hiç denemedi. O bir sosyal demokratı; Bebel ve Kautsky'de işçi sınıfının liderlerinin cana yakınlığını gören ve Lenin'in bu kahramanlarına ve tüm diğer oportünistlere karşı mücadele eden Alman Sosyalist hareketinin sol kanadını görmezden geldi. Onları görmezden gelerek, -Rosa Luxemburg liderliğinde, Alman "solu"nun Kautskyciliğe karşı zaten açık mücadeleye girişmiş olduğunda bile-, küçük bir grup Rus göçmeninin çevrelediği uyumlu bir izolasyonda kaldı, ve nüfuzunun(Kautsky'nin) etkisi altında kalmaya devam etti.

Lenin sadece Rusya ile ilgiliydi. Amacı, Çarcı feodal sistemin son bulması ve burjuva toplumunun içinde muazzam miktardaki politik gücü sosyal demokratik partisi için ele geçirmektir. Bununla birlikte, sadece işçilerin dünya devrimi ortaya çıktığında iktidarda kalabileceğini ve sosyalizasyon işlemini yürütebileceğini anladı. Ama bu bağlamdaki kendi aktiviteleri açıkça uygun olmayan bir biçimdeydi. Alman işçilerinin tekrar partiye, sendikalara, ve parlamentoya, girmelerine yardım ederek ve aynı zamanda Alman Konsey (sovyet) hareketinin yok edilmesiyle, Bolşevikler, uykudan kalkmakta olan Avrupa Devrimi'nin yenilgisine yardım ettiler.

Profesyonel devrimcilerin bir tarafta olduğu ve diğer tarafta ardındaki geniş kitlelerin varlığından meydana gelen Bolşevik Parti, izole olarak kaldı. Sivil savaş, müdahale, ekonomik gerileme, deneylerin sosyalizasyonundaki başarısızlık, hazırlıksız Kızıl Ordu yıllarında gerçek bir sovyet sistemi geliştirilemedi. Menşevikler tarafından geliştirilmiş Sovyetler olmasına rağmen, Bolşevik şemaya uymuyordu, Bolşevikler onların yardımıyla iktidara gelmişlerdi. İktidarın stabilizasyonu ve ekonomik yeniden yapılandırma sürecinde, Bolşevik Parti kendi kararları ve aktiviteleri için tuhaf sovyet sistemini nasıl koordine edeceğini bilmiyordu. Yine de, Sosyalizm Bolşeviklerin de arzusuydu, ve gerçekleştirilmesi için dünya proletaryasına ihtiyaç duydu.

Lenin, dünya işçilerini Bolşevik metotlara kazanmak için bunun olmazsa olmaz olduğunu düşündü. Bolşevizm'in muazzam zaferine rağmen, diğer ülkelerin işçilerinin kendilerinin Bolşevik teori ve pratiği kabul etmek için biraz eğilim göstermesi rahatsız ediciydi, ama tersine bir kaç

ülkede, ve özellikle Almanya’da, konsey hareketinin yönüne doğru yönelmişti.

Bu konsey hareketini Lenin Rusya’da artık kullanamazdı. Diğer Avrupa ülkelerinde Bolşevik biçimdeki ayaklanmalara karşı güçlü yönelimler gösterdi. Moskova’nın tüm ülkelerdeki muazzam propagandasına rağmen, -Lenin’in kendisinin de işaret ettiği gibi- “ultra-sol” olarak isimlendirilenler, Bolşevik Parti tarafından gönderilen tüm propagandistlerin yaptığından, konsey hareketi temelindeki bir devrim için daha başarılı bir ajitasyon yaptı. Bolşevizm’i takip eden, Komünist Parti, burjuvazinin proletaryalaşmış büyük parçalarından meydana gelen küçük, histerik, ve yaygaracı bir olarak grup kaldı, oysa konsey hareketi gerçek proletarya güçlülüğü kazandı ve işçi sınıfının en iyi bileşenlerini cezp etti. Bu durumun üstesinden gelmek için, Bolşevik propaganda arttırılmak zorundaydı; “ultra-sol”a saldırılmalıydı; Bolşevizm yararına onun (konsey hareketinin) etkisi yok edilmeliydi.

Sovyet Sisteminin Rusya’da başarısızlığa uğramasından bu yana, radikal ‘rekabet’ Rusya’da Bolşevizm’in başaramadığı şeyin diğer yerlerde Bolşevizm’den bağımsız olarak çok iyi farkına varılabileceğini dünyaya kanıtlamaya nasıl cüret edilebileceğine dairdi. Bu rekabete karşı, Lenin iktidarı kaybetme korkusu ve sapkınların başarısına olan öfkesinin sonucu olarak “Der Radikalismus, die Kinderkrankheit des Kommunismus – Radicalism, an Infantile Disease of Communism – Radikalizm, Komünizmin Bir Çocukluk Hastalığı”nı (Ç.N: Türkçe’ye -“Sol Komünizm”, Bir Çocukluk Hastalığı”- olarak çevrilmiştir.) yazdı. İlk başta bu broşür ‘Marksist strateji ve taktiğin yaygın bir izahındaki deneme’ alt başlığıyla ortaya çıktı, ancak sonra bu fazla iddialı ve aptalca deklarasyon kaldırıldı. Biraz fazlaydı. Bu; saldırgan, kaba, ve menfur papalığa ait saçmalık herhangi bir karşı devrimcilik için gerçek bir malzemedir. Bolşevizm’in tüm programatik beyanları, kendi gerçek karakterini açığa vurur. Bu maskesiz Bolşevizm’dir. 1933’te, Hitler Almanya’daki tüm sosyalist ve komünist literatürü ezdiğinde, Lenin’in broşürünün basımına ve dağıtımına izin verilmişti.

Broşürün içeriğine gelince, Rus Devrimine, Bolşevizm’in tarihine, Bolşevizm ve diğer işçi hareketi akımları arasındaki polemige, ya da Bolşevik zafere olanak sağlayan koşullara dair ne söylediğiyle ilgili değiliz, ancak Lenin ve ‘ultra solculuk’ arasındaki tartışmalar zamanında, yalnızca temel noktalarla iki karşıt görüş arasındaki belirleyici farklılıklar resmedilmiştir.

III.

Bolşevik parti, esasında İkinci Enternasyonalin sosyal demokrat kanadı, Rusya’da değil, dışgöç sırasında kuruldu. 1903’teki Londra bölünmesinden sonra, Rus Sosyal demokrasisinin Bolşevik kanadı, artık küçük bir hizipten daha fazlası değildi. Arkasındaki “kitleler” yalnızca onun liderinin kafasında vardı. Buna rağmen, bu küçük öncü birlik katı bir biçimde disiplinli bir örgüttü, militan mücadeleler için her zaman hazır ve devamlı olarak bütünlüğünün sağlanmasını düzenliyordu. Parti, profesyonel devrimcilerin savaş akademisi olarak değerlendirildi. Olağanüstü pedagojik gereklilikleri: kayıtsız şartsız lider otoritesi, katı merkeziyetçilik, demir disiplin, uyum, militanlık, ve parti çıkarları için fedakarlıktı. Lenin’in esas geliştirdiği şey, bir entelektüeller elitiydi, devrimin içine atıldığında liderliği ele geçirebilecek ve iktidarı üstlenebilecek bir merkezdi. Ancak bu şekilde bir devrim hazırlığının doğru ya da yanlış olduğuna dair, mantıksal ve soyut belirleme denemesi hiç yok. Problem diyalektik olarak çözülmek zorunda. Aynı zamanda diğer sorularda sorulmak zorunda: Ne tür bir devrim için hazırlık olmaktaydı? Devrimin amacı neydi?

Lenin’in partisi Rusya’daki gecikmiş burjuva devriminde feodal Çarlık rejimini devirmek için çalıştı. Partinin iradesi daha fazla merkezileşmiş ve daha tek amaçlı oldukça bu biçimdeki bir devrimde, burjuva Devletin düzenlenmesi sürecine daha fazla başarı eşlik edebilir ve yeni Devlet sisteminde proletarya sınıfının pozisyonu daha fazla umut verebilirdi. Buna rağmen, bir burjuva devrimindeki problemlere devrimci mutlu çözüm olarak kabul edilebilecek olan şeylerin aynı zamanda Proletarya devriminin bir çözümü olduğunu söyleyemeyiz. Burjuva toplumu ve yeni Sosyalist toplum arasındaki belirleyici yapısal farklılık böyle bir düşünceyi dışlar. Lenin’in devrimci metoduna göre, liderler kitlelerin başı olarak görünür. Tam bir devrimci eğitim ve terbiyeye sahip olarak, koşulları anlayabilir, doğrudan ve savaşı güçlere komuta edebilirler. Onlar; profesyonel devrimciler, büyük sivil ordunun generalleridir. Beden ve kafa, entelektüeller ve kitleler, yöneticiler, ve neferler arasındaki bu ayrım sınıf toplumunun, burjuva sosyal düzenine doğru düalizmini(ikililiğini) doğruluyor. Bir sınıf yönetmek için eğitiliyor; diğeri yönetilmek için. Bu eski sınıf formülünden Lenin’in parti görüşü ortaya çıktı. Onun örgütü, yalnızca Burjuva gerçekliğine bir yanıtı. Onun devrimi, -sürece eşlik eden öznel amaçları ne olursa olsun-, amaç olarak bu sınıf ilişkilerini kapsayan bir sosyal düzen yaratan güçlerle kararlaştırılmıştı.

Bir burjuva sosyal düzenin olmasını isteyen kim olursa olsun (kendisini) lider ve kitlelerin ayırımında bulacak: öncü birlik ve çalışan sınıf, devrim için doğru stratejik hazırlık. Daha zeki, eğitilmiş, ve üstün olan liderlik, ve daha disiplinli ve itaatkar olanlar kitleler: böyle bir devrimin başarısı için daha şansıdır. Rusya'daki burjuva devrim amacıyla, Lenin'in partisi onun bu amacına en uygun olandı.

Buna rağmen, Rus Devrimi karakterini değiştirdiğinde, proletarya özellikleri daha öne çıktığında, Lenin'in taktik ve stratejik yöntemlerinin değeri sona erdi. Eğer yine de başarılı olduysa, onun öncü gücünden ötürü değildi, ama tümü onun devrimci planlarında birleştirilmiş olan sovyet hareketinden ötürüydü. Ve Lenin, Sovyetler tarafından gerçekleştirilmiş olan başarılı devrim sonrasında, tekrar bu hareketle ayrıldı, aynı zamanda Rus Devrimi'nde olmuş olan tüm bu proletarya ile de ayrıldı. Doğal tamamlanmasını Stalinizm'de bulan, Devrimin burjuva karakteri tekrar öne çıktı.

Marksist diyalektiklere büyük ilgisine rağmen, Lenin sosyal tarihsel süreçleri diyalektik bir anlamda görememişti. Düşüncesi katı kuralların takipçiliğini yaparak, mekanikçe kaldı. Onun için sadece tek bir devrimci parti vardı -kendisinininki; sadece bir devrim -Rusya; sadece bir yöntem -Bolşevik. Ve Rusya'da işe yaramış olan şey, aynı zamanda Almanya, Fransa, Amerika, Çin, ve Avustralya'da da işe yarayabilirdi. Rusya'daki burjuva devrimi için doğru olan şey, aynı zamanda Dünya proletaryasının devrimi için de doğru olabilirdi. Bir kere keşfedilen formüllerin monoton uygulanması, zaman, koşullar, gelişimsel aşamalar, kültürel standartlar, fikirler ve insanlar tarafından rahatsız edilmeyen benmerkezci bir çemberin içine taşındı. Büyük açıklıkla Makine çağının yönetimi Lenin'in politikalarında gün ışığına çıktı; o, devrimin "teknisyeni", "yaratıcı"sıydı, liderin çok güçlü iradesinin temsiliydi. Faşizmin tüm temel karakteristikleri onun doktrininde vardı, stratejisi, sosyal "planlaması", ve insanlar ilişkileri sanatı. Sol tarafından, geleneksel parti politikalarının reddedilmesinin derin devrimci anlamını göremedi. Toplumun sosyalist yönelimi için sovyet hareketinin gerçek önemini anlayamadı. İşçileri özgürleştirmek için gerekli önkoşulları bilmeyi hiç öğrenmedi. Otorite, liderlik, güç, bir tarafa çaba gösterme, ve örgüt, kadro, -kendi düşüncesi çizgisi gibi var olmuş- diğerine itaat etme. Disiplin ve diktatörlük, yazılarında en sık kullandığı kelimeler. Sonra, kendi stratejisini kabul edemeyecek ve sosyalizm için devrimci mücadelede en gerekli olmuş olan şeyleri, yani, işçilerin bir kere ve her zaman için kendi kaderlerini kendi ellerine almalarını istemek-

teki “ultra-sol”u anlayamaması, hem de fikirlerine ve eylemlerine değeri vermemesinin nedeni anlaşılabilir.

IV.

Kendi kaderini kendi ellerine almak, ̐sosyalizmin tüm sorunları için bu sözcük anahtar̐ ultra-sollar ve Bolşevikler arasındaki tüm polemiklerin asıl konusudur. Parti sorunu üzerine anlaşmazlık, sendikalizm üzerindeki anlaşmazlıkla paralel gidiyordu. Ultra-sol, sendikalarda devrimciler için artık yer olmadığını; bunun yerine fabrikalarda, ortak çalışma mekanlarında kendi örgütlenme biçimlerini yaratmalarının daha zaruri olduğu fikrindeydi. Amma velakin, kazanılmamış otoriteleri sayesinde, Bolşevikler Alman devriminin ilk haftalarında bile işçileri kapitalistik tutucu sendikalara geri iteklemek için elinden geleni yapmışlardı. Ultra-sollarla mücadele etmek, onları aptallık ve karşı-devrimcilikle suçlamak için, Lenin yayınladığı broşürde bir kez daha mekanik formüllerinden birinin kullanımını yapar. Solun konumuna karşı yönelttiği argümanlarında, Alman sendikalarından bahsetmez, ancak Rusya’daki Bolşeviklerin sendika deneyimlerine değinir. İlk başlangıçta sendikaların proleter sınıf mücadelesi için büyük önemi olduğu genel olarak kabul gören bir gerçektir. Rusya’daki sendikalar gençti ve Lenin’in coşkusunu doğruluyorlardı. Ancak, durum dünyanın diğer bölgelerinde farklıydı. Başlangıçlarında faydalı ve yenilikçi olan en eski kapitalist ülkelerdeki sendikalar işçilerin kurtuluş yolundaki engellere dönüştüler. Karşı-devrimin araçlarına dönüştüler, ve Alman solu bu değişen durumdan kendi sonuçlarını çıkardı.

Lenin, kendisinin zaman içinde ‘katı bir sendikalist, emperyalist amaçlı, kibirli, kendini beğenmiş, kısır, bencil, küçük burjuva, rüşvetçi ve işçi sınıfının ahlakı bozuk aristokrasisinin’ bir katmanını geliştirmiş olduğunu açıklayamadı. Bu yolsuzluk loncası, bu gangster liderliği, bugün dünya sendika hareketini ve arkasındaki işçilerin yaşamlarını yönetiyor. Bu, ultra-solun işçilerin terk etmelerini istedikleri sendika hareketiydi. Lenin, buna rağmen, demagogik bir şekilde diğer ülkelerde uzun zaman önce kurulmuş olan sendikaların karakterini henüz paylaşmamış olan Rusya’daki genç sendika hareketine işaret ederek yanıt verdi. Belirli bir periyottaki belirli bir deneyimi kullanarak, dünya çapındaki uygulamasından sonuçlarını almanın mümkün olduğunu düşündü. Savunduğu devrimciler her zaman kitleler nerdeyse orada olmak zorundaydı. Peki

gerçekte kitleler nerede? Sendika bürolarında mı? Üye toplantılarında mı? Kapitalist temsilcilerle liderliğin gizli toplantılarında mı? Hayır, kitleler fabrikalarda, işyerlerinde; ve orada işbirliklerini uygulamak ve dayanışmalarını güçlendirmek gereklidir. Fabrika örgütlenmesi, konsey sistemi, tüm partilerin ve sendikaların yerine gelmesi gereken devrimin gerçek örgütlenmesidir. Fabrika örgütlenmelerinde profesyonel liderliğe yer yoktur, takipçilerin liderleriyle ayrılıkları yoktur, entelektüeller ve itaatkârları arasında bir kast ayrımı yoktur, bencillik, rekabet, demoralizasyon, yozlaşma, kısırlık ve cahillik için bir zemin yoktur. Burada işçiler kendi kaderlerini kendi ellerine almak zorundadır.

Ama Lenin başka türlü düşünmüştü. Sendikaları korumak istemişti; içerden değiştirmek için; Sosyal demokrat yetkilileri çıkartmak ve onları Bolşevik yetkililerle değiştirmek için; kötü bir bürokrasiyi iyi bir bürokrasiyle değiştirmek için. Kötü olan Sosyal bir Demokrasi'de geliyor, iyi olan Bolşevizm'de. Bu arada, 20 yıllık deneyim böyle bir konseptin aptallığını göstermiş oldu. Lenin'in önerisini takip eden Komünistler, sendikaları yeniden düzenlemek için tüm ve muhtelif yöntemleri denemiş oldular. Sonuç hiçti. Kendi sendikalarını oluşturma girişimi de neredeyse bir hiçti. Sosyal Demokrat ve Bolşevik Sendikalar arasında yapılan yarış, yozlaşmadaki bir yarışmaydı. Bu süreçte işçilerin devrimci enerjileri tükendi. Faşizme karşı mücadele üzerine yoğunlaşmak yerine, işçiler karşıt bürokrasilerin çıkarları arasındaki anlamsız ve sonuçsuz bir deneyimle meşgul olmuşlardı. Kitleler kendilerine ve "kendi" örgütlerine güvenini kaybetmişti. Kendilerinin kandırılmış ve ihanete uğramış olduğunu hissettiler. Faşizmin metotları -İşçilerin her adımına hükmetmek için- öz-inisiyatifin uyanışına engel olmak için, sınıf bilincinin tüm bağlarını sabote etmek için, sayısız yenilgiyle kitlelerin moralini bozmak ve iktidarsızlaştırmak için -Bolşevik prensipleriyle uyumlu bir şekildeki 20 yıllık çalışma sırasında tüm bu metotlar zaten geliştirilmişti-. Faşizmin zaferi çok kolay bir zaferdi, çünkü sendikalardaki işçi liderleri ve partiler, onlar (Faşistler) için eşyaların faşistçe şemalarına yerleştirebilecek olan uygun insan materyalini hazırlamışlardı.

V.

Parlamentarizm konusunda da, Lenin Proletaryanın özgürleşmesinde bir tehlike ve daha fazla politik gelişimi için bir ayak bağına dönüşmüş, çü-

rümüş bir politik kurumun savunucu rolünde var oluyor. Ultra-sollar parlamentarizmin tüm biçimleriyle savaştılar. Seçimlere katılmayı reddettiler ve parlamenter kararlara saygı göstermediler. Ancak, Lenin, parlamenter aktivitelere çok gayret gösterdi ve onlara çok önem bağıladı. Ultra-sol, parlamentarizmi ajitasyon için tarihsel bir aşama olarak tanımladı, ve hem parlamenterler hem de işçilerin için politik yozlaşmanın sürekli bir kaynağından daha fazlası olarak görmedi. Yasalara uygun reformlar illüzyonu yaratarak, ve eleştirel fırsatlarda Devrimci bilinçliliği ve kitlelerin tutarlılığını köreltti, parlamento, karşı devrimin silahına dönüştü. (Parlamentarizm) Yok edilmeliydi, ya da , başka hiçbir şey mümkün değildiyse, sabote edilmeliydi. Proletarya bilincinde bir rol oynayan, parlamentarist gelenekle mücadele edilmeliydi.

Tersi bir etkiyi gerçekleştirmek için, Lenin tarihsel ve politik olarak modası geçmiş kurumları ayrı tutma hilesiyle hareket etti. Kuşkusuz, parlamentarizmin tarihsel olarak eskidiğini savundu, ancak politik durum böyle değildi, ve bunu birinin hesaba katması gerekebilirdi. Birisi katılmak zorunda olabilirdi çünkü hala bir parça politik roldeydi.

Ne argüman ama! Kapitalizm de, politik olarak değil sadece tarihsel olarak demodedir. Lenin'in mantığına göre, o halde devrimci bir tarzda kapitalizmle savaşmak mümkün değildir. Bunun yerine bir uzlaşma bulunmalıdır. Oportünizm, pazarlık, politik pazarlık, Lenin'in taktiklerinin sonucu olurdu. Monarşi de, sadece tarihsel olarak ama politik olarak üstün değildir. Lenin'e göre, işçilerin onu yok etmeye hakkı olamazdı ancak bir uzlaşma yolu bulmaya mecbur edilebilirlerdi. Aynı hikaye kiliseyle ilgili de doğru olabilirdi, sadece tarihsel olarak ama politik olarak zamanı geçmiş değil. Ayrıca, büyük kitlelerden olan insanlar kiliselere. Bir devrimci olarak Lenin, kitleler neredeyse devrimcilerin de orada olması gerektiğini işaret etti. Tutarlılık onu 'Kiliseye girin; bu devrimci bir görevdir!' demeye zorlayacaktır. Nihayetinde, orada faşizm vardır. Bir gün, faşizm de tarihsel olarak zamanı geçmiş, ancak politik olarak halen var olmuş olacak. O halde ne yapılması gerekir? Faşizmle uzlaşma sağlamak için, gerçekliği kabullenmek. Lenin'in mantığına göre, Stalin ve Hitler arasındaki bir pakt, Stalin'in aslında Lenin'in en iyi öğrencisi olduğunu izah eder. Ve yakın gelecekte, Bolşevik ajanlar Moskova ve Berlin arasındaki pakta, tek gerçek devrimci taktik olarak selamlarlarsa, hiç şaşırtıcı olmayacaktır.

Parlamentarizm sorununa dair Lenin'in pozisyonu, proleter devriminin zaruri ihtiyaçları ve karakteristiklerini anlama kapasitesinin sadece ilave bir örneğidir. Devrimi tamamiyle burjuvadır; Mücadelesi çoğunluk

için, yönetsimsel pozisyonlar için ve kanun makinesini eline geçirmek içindir. Aslında onun için önemi; seçim kampanyalarında mümkün olduğu kadar çok oy kazanmak, parlamentolarda güçlü bir Bolşevik Fraksiyona sahip olmak, kanunların biçimi ve kapsamını belirlemeye yardım etmek, politik yönetimde yer almak olduğunu düşündü. Bugün parlamentarizmin önemsiz bir blöf olduğunu, boş bir hayal ürünü, ve burjuva toplumunun gerçek gücünün tamamıyla farklı yerlere dayandığını; tüm muhtemel parlamenter yenilgilere rağmen, burjuvazinin parlamenter olmayan alanlarda kendi arzusu ve çıkarlarında ısrar edecek yeterli araçlarının hala elinde olabileceğinin tamamıyla farkına varmadı. Lenin, parlamentarizmin kitlelerdeki moralsizleştirici etkilerini göremedi, kamu ahlakının parlamenter yozlaşmayla zehirlenişini kavramadı. Rüşvetçi, satın alınmış, ve sinik parlamenter politikacılar gelirleri için kaygılıydı. Önfâşist Almanya'da, gericiler (reaksiyonerler) parlamentodayken, parlamentonun çöküşüne yol açmakla tehdit ederek istedikleri her yasaı geçirdikleri bir zaman vardı. Parlamenter politikacılar için, kendi kolay gelirlerinin sonu demek olan böyle bir tehditten daha baha berbat bir şey yoktu. Böyle bir sondan kaçınmak için, her şeye evet diyebilirlerdi. Ve şu an Almanya'da, Rusya'da, İtalya'daki durum nasıl? Parlamenter kulların fikirleri yoktur, iradeleri yoktur ve faşist efendilerinin gönüllü hizmetçilerinden başka bir şey değildirlir.

Parlamentarizmin tamamıyla bozulduğuna ve yozlaştığına yönelik hiç şüphe olamaz. Fakat, Neden proletarya bir zamanlar kendi amaçları için kullanılmış olan politik enstrümanın bu bozulmasını durdurmadı? Parlamentarizme destansı bir devrimci eylemle son vermek, Parlamentarizmin faşistçe toplumda sona ermiş acınacak haldeki tiyatrosundan açıkça daha faydalı ve proletaryanın bilinci için eğitici olurdu. Fakat böyle bir tutum, bugün Stalin'e yabancı olduğu gibi, Lenin'e de tamamıyla yabancıydı. Lenin işçilerin kendi ruhsal ve fiziksel köleliğinden özgürleşmesiyle ilgili değildi; kitlelerin hatalı bilinci ya da insanın kendi-yabancılaşmasından rahatsız değildi. Ona göre tüm problem az çok bir iktidar sorunundan daha fazlası değildi. Burjuvazi gibi, kazançlar ve kayıplar açısından düşündü, az çok, alacak ve verecek; ve onun tüm işten anlayan hesapları sadece dışsal şeylerle ilgiliydi: üyelik rakamları, oy sayıları, parlamentodaki koltuklar, kontrol pozisyonları. Onun materyalizmi, insan varlığıyla değil, mekanizmalarla uğraşan bir burjuva materyalizmiydi. Gerçekten sosyo-tarihsel bağlamda düşünemiyordu. Onun için parlamento; her zaman, tüm uluslarda aynı anlamı taşıyan, bir boşluktaki soyut bir

kavramdı. Kesinlikle parlamentonun farklı aşamalardan geçtiğini kabul ediyor, ve buna tartışmalarında da değiniyor, fakat kendi bilgisini kendi teori ve pratiğinde kullanmıyor. Lenin'in parlamento taraftarı tartışmalarında, tartışmayı bitirme amacıyla, kapitalizmin yükselen aşamalarındaki eski kapitalist parlamentoları gizliyor. Ve eğer eski parlamentolara saldırırsa, bu genç ve uzun zamandır köhnemiş olan bakış açısından bir saldırı. Uzun lafın kısısı, politikaların, imkânlar dâhilindekinin sanatı olduğuna karar veriyor. Ancak, işçiler için politika devrim sanatıdır.

VI.

Lenin'in uzlaşmalar sorununa dair konumuna değinmek gerek. Dünya Savaşı sırasında Alman Sosyal Demokrasisi, burjuvaziye satılmıştı. Yine de, daha çok kendi isteği dışında, Alman devrimine miras kaldı. Bu, Alman konsey hareketinin katledilmesinden payını almış olan Rusya'nın geniş çaptaki bir yardımıyla mümkün olmuştu. Sosyal Demokrasinin kucağına düşmüş olan iktidar bir hiç için kullanıldı. Sosyal Demokrasi, kapitalizmin yeniden inşasında işçiler üzerindeki iktidarını burjuvazi ile paylaşıyor olmasının memnuniyetiyle kendi eski sınıf işbirliği siyasetini tümüyle yeniledi. Alman radikal işçileri bu ihanete 'Karşı-devrimle uzlaşma yok!' sloganıyla karşı durdular. Burada net bir karar gerektiren somut bir olgu, özel bir durum vardı. Söz konusu olan, gerçek sorunları teşhis etmekten aciz olan Lenin, bu somut spesifik sorundan genel bir problem yarattı. Bir general cakasıyla ve bir kardinal yanılmazlığıyla, ultra-solları her koşul altında politik muhalifleriyle uzlaşmanın devrimci bir görev olduğuna ikna etmeye çalıştı. Eğer birisi bugün uzlaşmalara değinen broşüründeki, Lenin'in o paragraflarını okursa, Lenin'in 1920'deki görüşlerini Stalin'in şimdiki uzlaşmalar politikasıyla karşılaştırmaya yönelirdi. Lenin'in iktidarında Bolşevik gerçeklik haline gelmemiş olan, bir tane bile Bolşevik Teorinin ölümcül günahı yoktur.

Lenin'e göre, ultra-solcular Treaty Of Versailles'i (Versailles Barış Antlaşması) imzalamayı arzulamalılar. Hâlbuki hala Lenin'le mutabakat içinde olan Komünist Parti, Hitler yanlılarıyla iş birliği içerisinde bir uzlaşma yaparak, Versailles Barış Antlaşması'na karşı protesto gerçekleştirdi. Alman Solcu Lauffenberg tarafından Almanya'da 1919'da propagandası yapılan "Ulusal Bolşevizm" Lenin'in fikrine göre "cennete absürt bir ağlamaydı". Ama Radek ve Komünist Parti, -yine Lenin'in prensi-

biyle uyumlu olarak- Alman Ulusalclılığıyla bir uzlaşma sonucuna vardı, ve Ruhr Havzası'nın işgaline karşı protesto gerçekleştirdi, ve ulusal kahraman Schlageter'i kutladı. Lenin'in kendi sözleriyle, Milletler Cemiyeti, işçilerinin sonuçta sadece daha sert savaşabileceği "kapitalist soyguncuların ve haydutların grubuydu". Lakin, Stalin -Lenin'in taktikleriyle uyumlu olarak- bu aynı haydutlarla bir uzlaşma yaptı, ve SSCB Milletler Cemiyeti'ne girdi. Lenin'in düşüncesinde "halk" ya da "insanlar" konsepti küçük burjuvazinin karşı-devrimci ideolojisine suç yaratan bir tavizdi. Bu; Leninistlerin, Stalin ve Dimitrov'un çılgınca "Halk Cephesi" hareketini başlatmak için küçük burjuvaziyle bir uzlaşma yapmasını engellemedi. Lenin için, emperyalizm dünya proletaryasının en büyük düşmanıydı, ve ona karşı tüm güçler harekete geçirilmeliydi. Fakat Stalin, yine gerçek Leninist modayla, Hitler'in emperyalizmiyle bir ittifak hazırlamakla oldukça meşguldü. Daha fazla örnek vermek gerekli mi? Tarihsel deneyimler, devrim ve karşı-devrim arasındaki tüm uzlaşmaların sadece ölüme hizmet edeceğini öğretiyor. Onlar (Uzlaşmalar), sadece Devrimci Hareketin yenilgisine yol açar. Tüm uzlaşma politikası bir yenilgi politikasıdır. Alman Sosyal Demokrasisi ile önemsiz bir uzlaşma olarak başlamış olan şey kendi sonunu Hitler'de buldu. Lenin'in gerekli bir uzlaşma olarak meşrulaştırdığı şey, kendi sonunu Stalin'de buldu. Devrimci uzlaşmazlığı, "Komünizmin çocukluk hastalığı" olarak teşhis eden Lenin, oportünizmin ihtiyarlık hastalığından, yalancı komünizmden acı çekmekteydi.

VII.

Eğer birisi Lenin'in kitapçığı tarafından yaratılan Bolşevizm'in resmine eleştirel gözlerle bakarsa, şu temel noktalar Bolşevizm'in karakteristikleri olarak kabul edilebilir:

1. Bolşevizm ulusalci bir doktrindir. Temelinde ve var oluşunda ulusal bir problemi çözmek için tasarlanmıştır, daha sonra Uluslar arası kapsamındaki bir teori ve pratiğe ve genel bir doktrine yükseltilmiştir. Ulusalci karakteri, ezilen ulusların bağımsızlığı mücadelesindeki tutumuyla ışığa çıkar.
2. Bolşevizm otoriter bir sistemdir. Sosyal piramidin zirvesi en önemli ve belirleyici noktadır. Otorite çok-güçlü kişilikte gerçekleşir. Lider mitinde, burjuva kişilik ideali en üst zaferini kutlar.

3. Örgütsel olarak, Bolşevizm yüksek düzeyde merkeziyetçidir. Merkez komite tüm inisiyatifin, liderliğin, talimatın, emirlerin sorumluluğuna sahiptir. Burjuva Devlet'te olduğu gibi, örgütün en önemli üyeleri burjuva rolünü oynar; işçilerin biricik görevi emirlere itaat etmektir.
4. Bolşevizm militan bir iktidar politikası tarif eder. Yalnızca iktidarla ilgilidir, geleneksel burjuva düşüncesindeki yönetme biçimlerinden hiç farklı değildir. Organizasyon özelinde üyelerin otonomisi(kendi kaderini tayini) yoktur. Ordu; partiye, örgütlenmenin mükemmel örneği olarak hizmet eder.
5. Bolşevizm diktatörlüktür. Canavarca bir zorla ve teröristçe düzenlemelerle çalışır, tüm işlevlerini tüm Bolşevik olmayan kurumların ve fikirlerin bastırılmasına yönlendirir. Onun “proletarya diktatörlüğü”, bürokrasi diktatörlüğü ya da tek kişinin diktatörlüğüdür.
6. Bolşevizm mekanistik bir yöntemdir. Otomatik koordinasyonu, teknik olarak güvenleştirilmiş uyumluluğu ve sosyal düzenin en etkili hedefi olarak en verimli totalitarizmi arzular. Merkezize “planlanmış” ekonomi, bilinçli olarak teknik-örgütsel problemleri sosyo-ekonomik sorunlarla karıştırır.
7. Bolşevizm'in sosyal yapısı bir burjuva doğasıdır. Ücretlilik sistemini ortadan kaldırmaz ve proletaryanın emeğinin ürettikleri üzerinde kendi kararını almasını reddeder. Bu yüzden geleneksel olarak burjuva sosyal düzeninin sınıf sınırlarının içinde kalır. Kapitalizm ebedileşir.
8. Bolşevizm yalnızca burjuva devrimi sınırlarının içinde devrimci bir elementtir. Sovyet sistemini anlayamamış, bu yüzden de, o (Bolşevizm) Burjuva toplumunun ve ekonomisinin temel yapısını dönüştüremiştir. Sosyalizmi değil, ama Devlet Kapitalizmini yerleştirir.
9. Bolşevizm nihayetinde sosyalist teorinin öncülük edecek bir köprü değildir. Sovyet sistemi olmadan, insanlığın ve şeylerin tamamıyla radikal devrimi olmadan, tüm sosyalistçe taleplerin en temel olanlarını, yani insanın kapitalist kendi-yabancılaşmasına son vermeyi karşılayamaz Burjuva toplumunun son aşamasını temsil eder, yeni bir toplumun ilk basamağını değil.

Bu 9 madde, Bolşevizm ve Sosyalizmin bağlantılanamayacak karışıklığını gösteriyor. Tüm gerekli açıklıkla, Bolşevik hareketin burjuva karakterini ve onun faşizmle yakın ilişkisini göstermekteler. Ulusalçılık, otoriterlik, merkeziyetçilik, lider diktatörlüğü, iktidar politikaları, terör-egemenliği, mekanistik dinamikleri, ve sosyalleşmedeki acizliği – faşizmin tüm bu temel karakteristikleri Bolşevizm’de var oldu ve hala var olmakta. Faşizm, Bolşevizm’in birebir bir kopyası. Bu yüzden birine karşı mücadele, diğerine karşı bir mücadeleyle başlamak zorunda.

Anarşist Kütüphane

Otto Rühle

Faşizme Karşı Mücadele Bolşevizm'e Karşı Mücadele İle Başlar
1939

16.11.2019 tarihinde şuradan alındı: cevirikolektifi.blogspot.com

Çeviri: Çeviri Kolektif

İngilizce Aslı: The struggle against Fascism begins with the struggle
against Bolshevism 'Living Marxism', vol. 4, n. 8, 1939. 1981, Bratach
Dubh Editions

tr.anarchistlibraries.net